HØGSKOLEN
I SØR-TRØNDELAG

Studieplan for videreutdanning
i
Arbeidsdeltakelse

Helsefremmende og forebyggende strategier med hovedfokus på organisatoriske og psykososiale forhold i arbeidsmiljøet.

15 studiepoeng

Godkjent med endringer i avdelingsstyret AHS 3.mai 2007
Endringer godkjent av dekan 23.mai 2007
Endringer godkjent av dekan 2. november 2007

Forord

Denne videreutdanningen har kommet i gang på initiativ fra Norsk Ergoterapiforbunds (NETF) og Program for ergoterapeututdanning, avdeling for helse og sosialfag, Høgskolen i Sør-Trøndelag.

Videreutdanningen Arbeidsdeltakelse ”Helsefremmende og forebyggende strategier med hovedfokus på organisatoriske og psykososiale forhold ti arbeidsmiljøet” bygger på kurset Arbeidsdeltakelse ”Kurs i tilrettelegging av arbeidsplasser med fokus på det fysiske arbeidsmiljøet” (se opptakskrav for videreutdanningen pkt.3). Videreutdanninga har som mål å imøtekomme arbeidslivets behov for kunnskapsrike og kvalifiserte fagpersoner innen arbeid og arbeidsmiljø.

I første omgang er målgruppen for videreutdanningen fortrinnsvis ergoterapeuter. Planen er imidlertid å utvide opptaksgrunnlaget slik at flere faggrupper også etter hvert kan delta.

Innhold:

1 Innledning……

2 Mål for studiet……
2.1 Kompetansemål……

3 Målgruppe og opptakskrav……..
3.1 Evaluering av studiet……

4 Faglig innhold og organisering av studiet……..
4.1 Oversikt over faglig innhold i studiet; læringsmål, arbeidsformer og tidsbruk……

5 Vurderingsordninger……
5.1 Tilstedeværelse……
5.2 Oversikt over eksamener og forprøver……
5.3 Forprøver……
5.4 Eksamen……..

Vedlegg 1: Litteratur
Vedlegg 2: Plan for kurs i arbeidsdeltakelse
Vedlegg 3: Forprøve (opptakskrav)

1 Innledning

”Et arbeidsliv med plass til alle” er overskriften på arbeidslivskapittelet i Soria Moria-erklæringen. Arbeidslivet har gjennomgått store endringer de siste årene og en står overfor store utfordringer med hensyn til utstøting fra arbeidsmarkedet. Regjeringen legger derfor særlig vekt på forhold og prosesser som påvirker den enkeltes arbeidsdeltakelse, nærvær og fravær fra arbeidslivet. De siste årene har det vært en økning i sykefravær og uførepensjoneringer. Det er godt dokumentert at lav egenkontroll, dårlig sosial støtte og ergonomiske arbeidsmiljøforhold har stor betydning for utvikling av blant annet muskel og skjelettplager. For å forebygge sykefraværet og utstøting av arbeidslivet understrekes det i NOU 2000:27 ”Sykefravær og uførepensjonering – et inkluderende arbeidsliv” at det er behov for forebygging av arbeidsrelaterte plager og en bedre oppfølging av arbeidstakere som er sykmeldt. Arbeidsmiljø – og sikkerhetsområdet er svært kunnskapsintensive områder. Det kreves derfor en tverrfaglig tilnærming for å forebygge arbeidsrelaterte plager og øke deltagelsen i arbeidslivet.

Arbeidsmiljøloven (2005) stiller krav til arbeidstakere og arbeidsgivere når det gjelder arbeidsaktivitet, organisering og tilrettelegging. Arbeidsgiver har blant annet plikt til å organisere og tilrettelegge arbeidet og ta hensyn til den enkelte arbeidstakers forutsetninger. Alle virksomheter i Norge er i følge Arbeidsmiljøloven (1977) og Internkontrollforskriften (1996) pålagt å ha kvalitetssikringssystem av sitt helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid. Dette innebærer arbeid med forebygging av arbeidsrelaterte plager og at sykefraværsoppfølgingen må inkluderes i dette kvalitetssikringsarbeidet. Erfaringer viser at virksomheters kvalitetssikringsarbeid som regel inkluderer arbeid rettet mot sikkerhet, og til dels kjemisk arbeidsmiljø og støy, mens arbeid rettet mot ergonomisk, organisatorisk og psykososialt arbeidsmiljø ivaretas i mindre grad. Det er derfor stort behov for at personale som arbeider med de sistnevnte områdene har god kjennskap til hva systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid innebærer, og hvordan dette gjøres i forhold til helsefremmende og forebyggende arbeid.

2 Mål for studiet

Formålet med studiet er å videreutvikle studentenes teoretiske og praktiske kompetanse i helsefremmende og forebyggende arbeid rettet mot arbeidslivet og arbeidsrelaterte plager. Studiet skal også bidra til at studenten øker sine kunnskaper om hvilken betydning forhold på arbeidsplassen og i arbeidslivet har på helse, deltakelse, kreativitet og produktivitet. Teoretiske kunnskaper og yrkesspesifikke ferdigheter skal danne grunnlag for å utrede, planlegge, gjennomføre og evaluere helsefremmende og forebyggende arbeid i virksomheter.

Studiet skal bidra til at studentene videreutvikler evne til systematisk refleksjon og en vitenskaplig tilnærming til arbeidsplasstilrettelegging både i offentlige og private virksomheter. Studiet skal gi studentene økt innsikt i og kunnskaper om brukerperspektiv og etiske utfordringer innen området.

2.2 Kompetansemål:

Etter gjennomføring av studiet skal studenten:

- ha kjennskap til helse og sosialpolitiske føringer og målsettinger på området
- forstå de dynamiske prosessene i arbeidsmiljøet som fremmer helse og deltagelse
- kunne innhente informasjon om arbeidsmiljøet som kan påvirke helse både individuelt og for grupper i arbeidslivet
- forstå og kunne anvende aktuelt regelverk med særlig vekt på Arbeidsmiljøloven; antidiskriminering og psykososialt arbeidsmiljø
- kunne anvende forskningsresultater på en kritisk og reflektert måte i helsefremmende og forebyggende arbeid knyttet til organisatoriske og psykososiale forhold i arbeidslivet
- kunne initiere, forankre, planlegge, gjennomføre og evaluere arbeidsmiljøtiltak i virksomheter
- ha utviklet kompetanse innen helsefremmede og forebyggende arbeid rettet mot organisatoriske og psykososiale forhold i virksomheter
- kunne identifisere og reflektere over utfordringer og problemstillinger knyttet til brukermedvirkning og empowerment
- ha videreutviklet sin kompetanse til å vurdere egen yrkesutøvelse ut fra etiske, samfunnsmessige, profesjonelle og vitenskaplige kriterier

3 Målgruppe og opptakskrav

Målgruppen for dette studiet er fortrinnsvis ergoterapeuter med bachelorgrad eller tilsvarende. I tillegg kreves fullført forkurs: Arbeidsdeltakelse ”Kurs i tilrettelegging av arbeidsplasser med fokus på det fysiske arbeidsmiljøet”, samt bestått ”forprøve” (se vedlegg 3). Dokumentert tilsvarende erfaring og kompetanse/realkompetanse, jamfør NETFs godkjenninger for arbeidsplassvurderinger, kan erstatte forkurs og ”forprøve” (se figur nedenfor). Realkompetanse må dokumenteres ved attester.

Ved ledige studieplasser kan også andre yrkesgrupper med tilsvarende kompetanse tas inn.

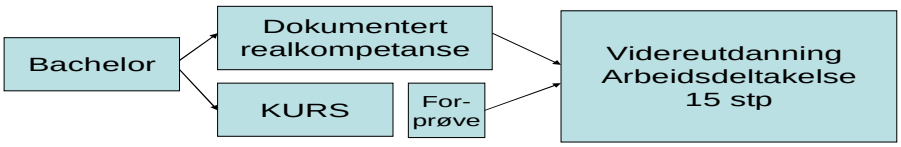

Fig. Opptakskrav - videreutdanning

Evaluering av studiet

Evaluering av studiet er et viktig bidrag for å sikre studiekvalitet og utvikling av studiet. Evaluering av studiet vil foregå skriftlig og i plenum på samlingens siste dag.

4 Faglig innhold og organisering av studiet

Studiet har et omfang på totalt 15 studiepoeng, og er organisert i en ukes samling på inntil 30 timer i tillegg til egenstudier. Arbeidsformene i studiet vil veksle mellom forelesninger, ferdighetstrening og aktivitet på studiestøttesystemet It`s Learning under og etter samlingen. I studiet legges det vekt på å bruke studentenes teoretiske kunnskaper og erfaringer fra egen praksis. Det tas sikte på å utvikle en kunnskapsbasert praksis; basert på teori, forskning, erfaring, brukerkunnskap, samt eksisterende lovverk og politiske føringer.

4.1 Oversikt over faglig innhold i studiet

Studiet fokuserer særlig på helsefremmende og forebyggende arbeid og det organisatoriske og psykososiale arbeidsmiljøets betydning for helse.

Læringsmål

Forventet læringsmål/ Måloppnåelse	Arbeidsformer	Forventet tidsbruk	Vurdering i aktuell semester
Studenten har kjennskap til helse og sosialpolitiske føringer og målsettinger på området.	**Forelesning om:** **Det nye arbeidslivet:** -Politiske føringer av betydning for lønnsarbeid -Økende sosiale forskjeller og betydning for arbeid og helse **Egenstudier**	1 timer 2 time	**Forprøve** **Skriftlig individuell hjemmeeksamen**
Studenten forstår og kan anvende aktuelt regelverk med særlig vekt på arbeidsmiljøloven.	**Forelesning:** -endringer i gjeldende lovverk med særlig vekt på antidiskriminering og psykososialt arbeidsmiljø. **Egenstudier**	1 time	
Studenten kan identifisere og reflektere over utfordringer og problemstillinger knyttet til brukermedvirkning og empowerment.	**Forelesning:** -Brukermedvirkning og empowerment **Medbestemmelse og organisatoriske forhold**. **Egenstudier**	1 time 2 timer	
Studentene forstår og kan gjøre rede for relevant teori knyttet til helse, helsefremmende og forebyggende arbeid.	**Forelesning om :** **Salutogenesen**- Helsefremmende og forebyggende arbeid i følge Antonovsy **Egenstudier**	2 timer	
Studenten kan anvende forskningsresultater på en kritisk reflektert måte.	**Forelesning om og gruppearbeid.** **Kunnskapsbasert praksis** – hvordan søke og vurdere ….. **Kritisk blikk på forskning** og hvordan vurdere artikler.	2 timer 2 timer	

	Egenstudier		
Studenten forstår hvilke faktorer som påvirker helse, og hvordan atferden påvirkes og endres.	**Forelesning om:** **Det grenseløse arbeidslivet:** Psykososiale arbeidsforholds betydning helse **Nærværsfaktorer** i et dynamisk perspektiv **Egenstudier**	2 timer 2 timer	
Studenten kjenner til ulike metodiske tilnærminger innen helsefremmende og forebyggende arbeid.	**Forelesning om metodisk tilnærming** Veiledning og veilederrollen Funksjonsvurdering **Egenstudier**	3 timer 2 timer	
Studenten kan vise systematisk planlegging, tilrettelegging og gjennomføring av kartleggings- og utviklingsprosesser i virksomheter.	**Forelesning/ferdighetstrening** Arbeidshelseseminar Funksjonsvurdering og oppfølgingssamtaler Forberedelse til eksamen **Egenstudier**	3 timer i tillegg til tidligere forelesninger og egenstudier.	
Studenten kan reflektere og diskutere relevante problemstillinger i forhold til arbeidsdeltakelse.	**Forelesning/ferdighetstrening** Aktiv deltakelse i seminar i arbeidsdeltakelse.	3 timer	

5 Vurderingsordninger

Vurderingsordningene er utarbeidet for å gi student og Høgskole fortløpende informasjon om studentens faglige og personlige utvikling, studieforløp og framgang, samt utdanningens kvalitet. Hensikten med vurderingsordningene er å sikre brukere, pårørende og offentlighet at studenten har tilegnet seg de kunnskaper og ferdigheter som videreutdanning inne arbeidsdeltakelse forutsetter.

Vurderingsordningene er utarbeidet med utgangspunkt i

- Gjeldende Lov om universiteter og høgskoler
- Gjeldende Forskrift om eksamen ved Høgskolen i Sør-Trøndelag
- Gjeldende reglement og utfyllende bestemmelser for studiene ved Avdeling for helse- og sosialfag

5.1 Tilstedeværelse

Det vises til "Reglement og utfyllende bestemmelser for studiene ved Avdeling for helse- og sosialfag".

5.2 Over sikt over eksamener og forprøver

Hovedemner	Eksamen/forprøver	Individuell/ gruppe	Kriterier	Tidspunkt
Videreutdanning	Forprøve	Individuell	Bestått	30. 04.08
	2 dagers Hjemmeeksamen:	Individuell	Bokstavkarakter A -F	kl.08.00, 04. 06.08 og skal leveres inn innen kl. 10.00, 06. 06.08

5.3 Forprøver

I følge Forskrift om eksamen ved Høgskolen i Sør- Trøndelag, § 2 kan forprøver være: ”Obligatorisk test som ikke gir studiepoeng, men som må vurderes til bestått i følge de kriterier som er bestemt for forprøven”. Forprøver skal være gjennomført og bestått før studenten kan framstille seg til eksamen. Forprøver vurderes til bestått/ikke bestått.

Videreutdanningen har følgende forprøve:

Funksjonsvurdering med oppfølgingsplan
Studentene skal utføre en funksjonsvurdering, en samtale/intervju med en ansatt i en bedrift. På bakgrunn av funksjonsvurderingen skal studentene sammen med arbeidstaker og arbeidsgiver sette opp en oppfølgingsplan.

Omfang: Funksjonsvurdering og oppfølgingsplan skal ha et omfang på minimum 1000 ord (3 - 4 sider) som dokumentasjon på arbeidet. Anonymisert funksjonsvurdering og oppfølgingsplan utgjør Forprøven.

5.4 Eksamen

Eksamen i Arbeidsdeltakelse er en 2 dagers individuell skriftlig hjemmeeksamen. Eksamenen er knyttet til pensum i Arbeidsdeltakelse, Helsefremmende og forebyggende strategier med fokus på det organisatoriske og psykososiale arbeidsmiljøet.

Eksamensoppgaven vil være basert på en situasjonsbeskrivelse. Oppgaven i sin helhet utdeles på It`s Learning første eksamensdag og skal også leveres på It`s Learning innen gitt frist.

Forutsetning for å kunne framstille seg til eksamen er bestått forprøve (jfr. Punkt 5.3). Ved eksamen benyttes bokstavkarakterer fra A til F, der A er beste og E dårligste ståkarakter, mens F gis ved ikke bestått.